

Veer – een dag in de zon

Over het boek

Auteur: Stefan Boonen

Illustrator: Jan Van Lierde

Uitgeverij: Van Halewyck

Jaar van uitgave: 2020

Over de makers

Stefan Boonen werd op 28 oktober 1966 geboren in Hamont-Achel. Nu woont hij samen met zijn vrouw en twee kinderen in Kessel-Lo, vlakbij Leuven. Hij schrijft prentenboeken, boeken voor eerste lezers, graphic novels en romans. Daarnaast bezoekt hij scholen en bibliotheken om over zijn boeken te vertellen. Dan vragen kinderen wel eens wat je moet kunnen om een goede schrijver te worden. Volgens Stefan Boonen moet je nieuwsgierig zijn, niet bang zijn van beren, wolven of de oertijd, houden van koffie en chocolade. Het is handig als je goed kan dansen. Je moet doorzetten en graag in je eentje werken. Je moet kunnen luisteren en zwijgen. Of de juiste vragen stellen. Het is nodig dat je graag leest en tegen een stootje kan. Je moet minstens dertig seconden je adem kunnen inhouden en wandelen met je handen op je rug. Het is ook belangrijk dat je houdt van taal en verhalen.

In groep 3 is het boek 'Dat met Leo' van Stefan Boonen genomineerd voor de Leesjury.

Bronnen: www.stefanboonen.be

Jan Van Lierde houdt van tekenen. Tekenend brengt rust in zijn nogal chaotische hoofd, zo zegt hij zelf. 'Als ik een tekst krijg om te illustreren, ga ik 99 procent van de keren op café zitten met mijn schetsboek en vervolgens zet ik volstrekt andere dingen op papier dan waarover de tekst gaat. Ik vermoed dat die toch rijpt en gist want na een paar dagen komt er een figuurtje tevoorschijn of heb ik de toon van het verhaal te pakken.' 's Morgens houdt hij elke dag hetzelfde ritueel aan: ontbijten, altijd hetzelfde blauwe werkmansvestje aantrekken en muziek of een podcast opzetten. En wat doet hij als hij vastzit en hij even geen inspiratie meer heeft? Douchen! Jan Van Lierde houdt ook van muziek. In zijn atelier staan gitaren, een banjo en een bouzouki.

Hij illustreerde een aantal kinderboeken. Samen met Stefan Boonen maakte hij onder andere 'Dank je wel' en 'Sorry (en zo)' en 'Verliefd'. Als Stefan Boonen vraagt om een boek te illustreren, zegt Jan Van Lierde altijd 'ja' omdat ze beiden heel prettig kunnen brainstormen en overleggen, vertelt Van Lierde.

Bronnen: www.janvanlierde.be en <https://www.iedereenleest.be/over-lezen/reeks/het-atelier-van-jan-van-lierde>

1. VOOR HET LEZEN

1.1 Omslag

MATERIAAL

- Een foto of prent van elk seizoen. Zorg ervoor dat op je foto of prent typische kleuren en kenmerken van dit seizoen voorkomen bijvoorbeeld frisgroen en bloesem in de lente, geel en zon in de zomer,...
- Woordkaart per seizoen
- Indien mogelijk de andere boeken uit de reeks 'Veer, een dag met een wolk', 'Veer, een dag in de wind' en 'Veer, een dag in de kou'

Laat de voorkant van het boek aan de kinderen zien en stel de volgende vragen.

- Vraag de juryleden om te beschrijven wat ze op de voorkant van het boek zien.
- Vraag de juryleden om de titel te lezen. Vraag hen waarover zij denken dat het boek zal gaan. (Alle antwoorden zijn goed)
- Vraag aan de juryleden wat ze denken over het boek nu ze enkel het omslag hebben gezien. Spreekt het hen aan? Hebben ze zin om het te gaan lezen of niet? Laat hen ook argumenten geven bij hun mening bijvoorbeeld: 'ik zou het boek niet meteen gaan lezen als ik de voorkant zie want ik hou meer van boeken met meer kleur.'
- Vraag aan de juryleden welke kleuren ze zien op het omslag.
- Hoeveel seizoenen zijn er? (4) Wie kan een seizoen opnoemen? (lente – zomer – herfst – winter)
 - » Toon de verschillende foto's of prenten aan de juryleden. Laat de juryleden bij elke prent de juiste woordkaart leggen: 'lente' bij de foto van de lente, 'zomer' bij de foto van de zomer,...
- Vraag aan de juryleden in welk seizoen zij vermoeden dat dit boekje zich afspeelt (zomer). Toon hen indien mogelijk de andere boeken uit de reeks en vraag hen in welk seizoen dit boek zich zou afspelen (lente – herfst – winter). Als je de vier boeken bij je hebt, vraag je de juryleden om de vier boeken bij de juiste foto en woordkaart te leggen.
- Bekijk met de juryleden de bakfiets. Vraag hen om op te noemen wat ze allemaal in de bakfiets zien (vlag met een veer, twee tenten, gekleurde lampjes, trompet, drumstel, hoge hoed, bolhoed, gieter). Vraag de juryleden om deze voorwerpen goed te onthouden. Zeg hen dat jullie het boek gaan lezen en dat de juryleden de opdracht krijgen om te kijken of ze deze voorwerpen in het boek terugvinden in de illustraties. (De meeste voorwerpen vind je terug op de pagina 'Dans', de gieter vind je terug op de pagina 'Moon'...)
- Open het boek. Laat de juryleden vertellen wat ze zien (een man die rent en de zon aan een touwtje heeft hangen, op de volgende bladzijde heeft de man de zon met het touwtje losgelaten en rent hij alleen verder.

2. TIJDENS HET LEZEN

2.1 Het dorp verkennen

MATERIAAL

- Boek voor elk jurylid of een kopie voor elk jurylid van de eerste twee bladzijden
- Fluostift voor elk jurylid (of per duo)

Als alle juryleden een eigen exemplaar van het boek hebben, laat je hen allemaal de eerste pagina met tekst nemen. Hebben niet alle juryleden een exemplaar, dan neem je voor elk jurylid een kopie van de eerste pagina. Ga samen met de juryleden kijken en lezen.

- Wat staat er in het witte vakje? (Veer)
- Waaraan doet zo'n wit vak met tekst je denken? (plaatsnamen aan het begin van het dorp worden op deze manier aangeduid, een wit verkeersbord met in zwarte letters de naam van het dorp)
- Bespreek met de juryleden dat 'Veer' een dorp is. Heel wat juryleden dachten bij 'Veer' misschien aan een pluim. 'Wat heeft de illustrator op het omslag getekend om ons als lezer te laten denken dat het om een pluim gaat? (op de vlag staat een veer/pluim getekend).

- Lees met de juryleden de tekst en laat hen benoemen wat ze allemaal zien in het dorp. Geef hen rustig de tijd zodat ze ook de 'vreemde' dingen zien zoals een lang huis met een giraf.
- Kijk met de juryleden naar 'De Was'. Vraag hen wat zij denken dat dit is. (Alle antwoorden zijn goed)
- Hebben alle juryleden een kopie, laat hen dan in fluostift overal het woord 'Veer' aanduiden. Juryleden die goed kijken, zullen waarschijnlijk ook 'Veer' aanduiden op het standbeeld. Vraag aan de juryleden wie zij denken dat deze persoon was. (Alle antwoorden zijn goed bv. een oud-burgemeester, een schilder, de stichter van Veer,...)

2.2 De personages verkennen

Bekijk met de juryleden het tweede blad en lees met hen de namen van alle personages. Zorg indien mogelijk ook hier voor een boek of een kopie voor ieder jurylid zodat alle juryleden mee kunnen lezen. Ga samen met de juryleden terugkijken naar de vorige pagina bijvoorbeeld 'Bob en Nel van De Was'. Ga met de juryleden kijken waar De Was is en waar Bob en Nel wonen.

Ga met de juryleden tijdens het voorlezen ook soms terug naar deze pagina bv. Faz staat op de eerste pagina al in zijn zwembroek, om 8.45 uur blijkt dat hij van gek en van water houdt.

2.3 Afwisselen en bewegen

Lees samen met de juryleden de rest van het boek. Probeer hierin af te wisselen: sommige stukken lees je voor als begeleider, sommige stukken laat je een jurylid lezen, laat de juryleden een bladzijde in duo lezen... Kijk met de juryleden ook goed naar de prenten zodat de tekst ook echt betekenis voor hen krijgt.

Laat de juryleden tussendoor even bewegen of iets uitbeelden

- 'Ik dans wel met mezelf' → Laat de juryleden even tonen hoe ze met zichzelf zouden dansen
- 'Hij steekt zijn duim op' → Laat de juryleden hun duim opsteken
- 'Mijn wangen zijn zo rood' → Laat hen over de wangen wrijven
- 'Het jeukt aan mijn arm' → Laat hen over hun arm wrijven
- 'Het prikt aan mijn bil' → Laat hen over hun bil wrijven
- ...

2.4 Chronologie in het boek

Dit boek beschrijft een zomerdag in Veer. Het verhaal begint 's morgens om 6.30 uur en eindigt met bedtijd om 22.00 uur. De uren staan op elke bladzijde vermeldt. Maar ook de tekeningen op de verschillende bladzijden zijn chronologisch opgebouwd. De rechterpagina is steeds het vervolg op de linkerpagina.

- Bekijk met de juryleden de titels op elk blad. Het eerste stuk van de titel zegt waarover dit blad gaat, het tweede stuk duidt het uur aan waarop deze actie plaatsvindt. Het boek is chronologisch opgebouwd, het wordt steeds later op de dag en de dorpsbewoners komen steeds dichterbij de avond van het feest en bedtijd.
- Bekijk met de juryleden ook de illustraties tijdens het lezen bv. bij Kil zie je op de linkerpagina dat er twee mannen in de auto komen aanrijden, De Was staat in het midden getekend en op de rechterpagina rijden de twee mannen weer verder en zie je Bob en Nel lachen als de twee mannen met een auto vol modder uit De Was rijden.

3. NA HET LEZEN

3.1 Omslag

Bekijk met de juryleden opnieuw de buitenkant van het boek. Plooi het boek helemaal open zodat de kinderen zowel de voor- als de achterkant kunnen zien. Stel hierbij de volgende vragen:

- Wat zie je op de flap? Kan je deze voorkant helemaal begrijpen voordat je het boek hebt gelezen (Nee, in de kar zitten alle spulletjes die in het boek terugkomen en vooral spulletjes die nodig zijn voor het feest. Dat weet je pas als je het hele boek hebt gelezen.)

3.2 Verhaal – illustraties

Aan de hand van belevingsvragen, vragen naar narratief begrip en beoordelingsvragen denken de juryleden na over het boek

- Wat/wie vind je grappig/leuk?
 - Wat/wie vind je zielig?
 - Wat/wie vind je spannend/saai?
 - Wat vind je van het einde?
 - Vind je de titels van de hoofdstukken goed gekozen? Vertel eens waarom wel/niet.
- Voor het lezen hebben de juryleden verteld of ze het boek hen aansprak en waarom wel/niet.
- Stel de juryleden de volgende vragen:
- Weet je nog wat je voor het lezen van het boek vond?
 - Is je mening hetzelfde gebleven of is die veranderd? Waardoor is je mening veranderd?

3.3 Evaluatie

- Zou je dit boek aanraden aan een vriend of een vriendin? Laat de juryleden hun antwoord beargumenteren. Eventueel kan je hen een hulpzin geven 'ik zou dit boek wel/niet aanraden aan een vriend(in) omdat ...'
- Willen ze de andere delen ook graag lezen?

3.4 Eigen boek maken

MATERIAAL

-
- Kleurpotloden, stiften, wasco's,...
 - Wit tekenpapier minstens A3
-

Vertel de juryleden dat ze zelf een gelijkaardig boek gaan maken maar dat jullie de tekeningen gaan ophangen zodat iedereen die de klas/bibliotheek binnenkomt naar jullie verhaal kan kijken. Bedenk samen met de hele groep juryleden een antwoord op de volgende vragen.

- Hoe heet het dorp?
- In welk seizoen speelt hun verhaal zich af?
- Welke kleuren gaan ze dan vooral gebruiken?
- Wat wordt de titel?
- Wat gebeurt er in hun dorp op het einde van de dag?
- Zijn de juryleden zelf al eens heel vuil geweest? Laat hen vertellen wat ze toen hadden gedaan en hoe ze eruit zagen.
- Laat de juryleden fantaseren over hun 'Was'. Hoe zouden zij graag eens schoon gemaakt worden? Als zij zelf 'Was' zouden bedenken, wat zou die dan allemaal doen, hoe zou die eruit zien... Laat hen hierover vertellen.

Laat de juryleden vervolgens in duo aan de slag gaan. Elk duo krijgt een groot papier, stiften, wasco's,...

- Eén duo maakt een titelpagina met de door de groep gekozen titel en tekent de allerlaatste pagina waarop ze het einde van de dag weergeven (cfr. Dans)
- De andere duo's tekenen hun 'Was' in het midden van het blad. Aan de linkerkant van de 'Was' tekenen ze zichzelf (of iemand anders bv. de postbode, de meester, hun huisdier,...) heel erg vuil. Aan de rechterkant komen ze er weer schoon uit.

Hang de tekeningen vervolgens naast elkaar op. Ga nu samen met de juryleden aan de slag om er uren bij te zetten zodat het werk een geheel vormt en chronologisch is.

3.5 Woordenrijen

Woordenrijtjes lezen en maken. Schrijf de volgende woordenrijtjes in het groot op een bord zodat de juryleden ze kunnen lezen. Laat hen uitzoeken wat er gebeurt in deze rijtjes (Er verandert telkens één letter).

veer	was
beer	das
beek	dak
beuk	duik
leuk	duif

Welke juryleden kunnen zelf rijtjes maken door telkens één letter te vervangen? Je kan de juryleden dit in duo laten doen en andere duo's daarna de gemaakte rijtjes laten lezen.

kip	Bob
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4. VERDER LEZEN

- Pim en het Pindakanon / Tjibbe Veldkamp (Querido, 2018) – eerste lezers, humor, avontuur
- Het grote kleine monster / Pim Lammers (Querido, 2019) – eerste lezers, spanning en avontuur
- Zomer / Rotraut Susanne Berner (Lannoo, 2017) – boeken zonder woorden, kijk- en zoekboek, familie

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.